

Bc. Lubomír Molnár DiS.

Přeshraniční zásahy zdravotníků v Euroregionu Nisa

Anotace

Příspěvek ve stručnosti přibližuje existenci a priority Euroregionu Nisa na hranici Německa, České republiky a Polska. Přitom se zaměřuje na roli zdravotníků, kteří jsou s aktivnějším příhraničním ruchem konfrontováni s větším množstvím příhraničních zásahů.

Klíčová slova

Přeshraniční spolupráce, Euroregion Nisa, zdravotníci.

Summary

This article is briefly describing the existence as well as priorities of Neisse Euroregion in the border area of Germany, the Czech Republic and Poland. The focus is given to the role of health professionals whose interventions are confronted with more active cross-border tourism and other interactions.

Keywords

Cross-border cooperation, Euroregion Neisse, medics.

Úvod

Příspěvek je věnován stručnému popisu mezinárodní (respektive regionální přeshraniční) spolupráce v rámci Euroregionu Nisa (Neisse-Nisa-Nysa), tedy trojmezí Německa (Svobodný stát Sasko), České republiky a Polska.

Tento region jsem zvolil především díky k mému osobnímu vztahu k této oblasti. Jsem zaměstnancem Zdravotnické záchranné služby Libereckého kraje a tato využila v určitých směrech čerpání finančních prostředků. Tyto prostředky jsou použity především k upevnění spolupráce záchranných služeb České republiky, Polska a Saska.

Historie

Evropská unie (finančně) podporuje územní spolupráci svých členských států již od roku 1990. Tehdy byla vyhlášena Iniciativa Společenství Interreg,¹ která byla zaměřena na přeshraniční spolupráci. Tato iniciativa se v období let 1990 až 1993 velice osvědčila a v následujícím období 1994 až 1999 byla rozšířena. Vedle přeshraniční spolupráce (Interreg IIA) byla zavedena možnost spolupráce v rámci energetických sítí (Interreg IIB) a v územním rozvoji (Interreg IIC). V letech 2000 až 2006 bylo zavedeno uspořádání přeshraniční spolupráce (Interreg IIIA), nadnárodní spolupráce (Interreg IIIB) a meziregionální spolupráce (Interreg IIIC). Důležitost spolupráce mezi státy se projevila v plánování dalšího období (2007 až 2013), kdy se územní spolupráce stala samostatným cílem politiky soudržnosti Evropské unie.

V dnešní době lze příhraniční spolupráci rozvíjet díky Evropské územní spolupráci na období 2007 až 2013.²

Evropská územní spolupráce je třetím cílem politiky soudržnosti Evropské unie v letech 2007 až 2013. Jejím smyslem je posilování spolupráce místních a regionálních iniciativ s cílem podpořit územní rozvoj a přenos regionálního know-how a také podpora výzkumu. V období 2007 až 2013 jsou podporovány projekty přeshraniční, meziregionální a nadnárodní spolupráce.

Euroregion Nisa

Euroregion Nisa (Euroregion Nisa – Neisse – Nysa), je první euroregionem, který byl vytvořen v oblasti postsocialistické střední a východní Evropy). Založen byl v roce 1991 a zahrnuje části území Německa, Polska a České republiky. Euroregion je dobrovolným zájmovým sdružením obcí a okresů trojmezí Čech, Německa a Polska, byl založen za účelem podpory rozvoje těchto oblastí formou vzájemné, přeshraniční spolupráce.³

¹ Interreg IIIA; in: Centrum pro regionální rozvoj České republiky <http://www.interreg3a.cz/>

² Evropská územní spolupráce; in: Ministerstvo pro místní rozvoj
<http://www.strukturalni-fondy.cz/cs/Fondy-EU/Programy-2007-2013/Evropska-uzemni-spoluprace>

³ Euroregion Nisa <http://www.neisse-nisa-nysa.org>

Zástupci tří zemí schválili na „Konferenci Trojmezí 23. – 25. května 1991“⁴⁴ Memorandum určující další kroky při vytváření regionu. Již v červnu 1991 byla vytvořena třístranná pracovní skupina, která navrhla model struktury, který je do dnešních dnů základem pro práci. K samotnému založení Euroregionu došlo v Žitavě 21. prosince 1991. Od roku 2004 je jeho sídlo v nejvýznamnějším městě euroregionu, v Liberci.

Ilustrace: Euroregion Nisa.⁵

Euroregion Neisse - Nisa - Nysa

Právní postavení

Euroregion je dobrovolné zájmové sdružení (dále jen Sdružení) obcí okresů a dalších samosprávných subjektů a jiných institucí působících na daném území v Německu, České

⁴ Výroční konference: 20 let Euroregionu Neisse Nisa Nysa; in: Euroregion Nisa <http://www.neisse-nisa-nysa.eu/ddata/156.pdf>

⁵ Euroregiony na česko-německé hranici; in: Český statistický úřad, 1. II. 2005 <http://notes3.czso.cz/csu/2004edicniplan.nsf/krajp/13-5120-04-xl>

republice a Polsku. Sdružení jako celek postrádá vlastní právní subjektivitu. Všechny orgány a grémia Sdružení pracují v rámci právních norem svých zemí.

Cíle a úkoly

Sdružení usiluje na svém území o vytvoření společného, rozmanitého prostoru pro přeshraniční spolupráci.

Sdružení usiluje o zlepšení výměny informací, přeshraniční komunikace, zpracování a stanovení priorit rozvoje euroregionálního prostoru.

Významným rozvojovým cílem je ze všech tří národních členských částí vytvoření „Společného, integrovaného prázdninového a turistického regionu (TRN)⁶ a "Společného plánovacího prostoru Euroregion Nisa".⁷

Sdružení podporuje v rámci svých možností zájmy obcí, měst, okresů a aktivity jednotlivců, pokud odpovídají cílům rozvoje Euroregionu.

Sdružení se zasazuje o uzavírání mezivládních dohod, které směřují k závazné přeshraniční spolupráci.

Spolupráce zdravotnických záchranných služeb

Spolupráce zdravotnických záchranných služeb probíhá koordinovaně mezi všemi třemi stranami. Toto se nemusí zdát na první pohled jasné, jelikož v rámci Euroregionu Nisa jsou projekty řešeny dvojstranně. Hlavním cílem v rámci zdravotnických záchranných služeb je zefektivnit jejich činnost, poskytnout komfortní služby obyvatelům tohoto regionu. Díky volnému pohybu osob je procento cizinců v příhraničí vyšší než v jiných oblastech a záchranné služby na tuto situaci musí umět adekvátně reagovat.

Záchranné služby tedy logicky čelí vyššímu počtu cizinců a jedním z jejich hlavních cílů v příhraničním regionu je příprava posádek sanitek na komunikaci s cizinci a na možné předání pacientů v jejich domovských nemocnicích.

⁶ Projekt (Ferienregion Neisse) je zatím (květen 2013) ve stádiu příprav, existují zřejmě jen určité přeshraniční cyklostezky.

BRANDA, Pavel, Evropské seskupení pro územní spolupráci Základní analýza nařízení a jeho potencionálního využití v Euroregionu Neisse-Nisa-Nysa, Euroregion Nisa, nedatováno

<http://www.egtc-neisse-nisa-nysa.eu/user/files/zakladni-studie-esus.pdf>

Rekreace a volný čas; in: Euroregion Nisa, nedatováno

<http://www.neisse-nisa-nysa.org/index.php?id=102&L=1>

Rada Euroregionu Neisse-Nisa-Nysa bude jednat na Sychrově; in: Liberecký kraj, 10. V. 2010

<http://www.kraj-lbc.cz/aktuality/id:78772>

⁷ Společný plánovací prostor; in: Euroregion Nisa, nedatováno

<http://www.neisse-nisa-nysa.org/index.php?id=70&L=1>

Oblastí kde se dále uplatňuje mezinárodní spolupráce je příprava na řešení mimořádných událostí a možná koordinace všech posádek v místě událostí. Již uskutečněné akce v rámci mezinárodní spolupráce jsou tyto:

- Společné mezinárodní semináře, odborně zaměřené. Pořádané každý rok jiným členem Euroregionu Nisa.
- Společná cvičení mimořádných událostí.
- Jazykové kurzy zaměstnanců zdravotnických záchranných služeb
- Vydání společného odborného slovníku (obsahuje i nejčastěji užívané fráze).
- Průpisové šablony k výjezdové dokumentaci.
- Nákup sanitních vozidel do příhraniční oblasti a také vozidel hromadného neštěstí.

Plánovaná je také výstavba společného školicího střediska.

Závěr

Jako člen výjezdové skupiny Zdravotnické záchranné služby Libereckého kraje mohu objektivně hodnotit již realizované kroky v mezinárodní spolupráci záchranných služeb a vesměs je mohu hodnotit pozitivně. Především mají pozitivní dopad na pacienty všech zúčastněných zemí. Pacienti jsou ošetřeni erudovaným personálem, často aspoň se základní jazykovou vybaveností a také mohou být transportováni do „svých“ nemocnic. Při výskytu hromadného neštěstí, může zasažený region počítat také s pomocí od sousedních partnerů. Doufám, že tato spolupráce se bude i nadále rozvíjet.